

SVENSKA UIGURKOMMITTÉN (SUK)

Initiativet till bildandet av Svenska Uigurkommittén (SUK) togs den 22 juni 2003 i Stockholm av den kände uiguriske folksångaren, kompositören och framstående politikern Kurash Sultan. När organisationens intressenter första gången samlades deltog 29 uigurer, bosatta i Sverige. Man enades om grundläggande principiella regler för verksamheten. Kurash Sultan utsågs att leda SUK.

SUK etablerades i första hand av uigurer bosatta i Sverige, för att samla och sprida information om uigurerernas situation internationellt. Öst-Turkestan är sedan 1949 ockuperat av Kina och dess namn ändrades år 1955 till Xinjiang Uygur Autonom Region, XUAR. Kina har sedan dess utövat kolonial makt över Öst-Turkestan. Det uiguriska folket har genomgått ofattbara lidanden och varit utsatta för omänskliga förhållanden under den repressiva ockupationsmakten. Men trots allt lidande och alla försök till kulturell utplåning har det uiguriska folket lyckats bevara sin styrka, enligt tillgänglig information från kinesiska källor. Trots de risker det innebär genomförs demonstrationer och ges undervisning för att öka förståelsen av det svenska samhället och svensk kultur för dem som lever i Sverige. Dessutom vill man se till att de barn som växer upp i Sverige lär sig och bevarar sitt modersmål, sin religion och kultur samtidigt som de lär sig att förstå och acceptera de kulturella skillnader som finns.

Efter kort tid kunde SUK skapa kontakter med andra organisationer. SUK:s första steg innebar ett möte med tibetanska organisationer. Mötet kom till genom

en inbjudan från Föreningen Fjärde Världen. SUK gavs tillfälle vid mötet att förklara uigurerernas problem.

I tre år har SUK bedrivit aktiviteter med hjälp av ABF, Etnografiska museet och Föreningen Fjärde Världen. Många gånger har den kinesiska regeringens kränkning av mänskliga rättigheter redovisats. Uiguriskt jordbruk, uigurerernas antiterrorism, den uiguriska nationella nyårsdagen (newruz) har funnits på programmet. Medverkat har också folk från Tibet, Mongoliet, Östtimor och andra nationaliteter från hela världen.

SUK anordnade under flera år enligt Kurash Sultans program sammankomster som kallats "uigurnatten" med nationell uigurisk musik och med uigurisk mat. Detta har genomförts i några städer och har medfört att organisationssverige kommit att erkänna uigurerernas närvaro i landet. Begrepp som "uigurnatten", uiguriskt jordbruk, med mera har också förekommit och omtalats i nyhetsmedia. I TV-programmet "Det Nya Sverige" nämndes Kurash Sultans namn och den av honom skapade organisationen SUK och dess ambition att lära uigurer om Sverige och det västerländska samhällets särdrag, inte minst hur man lever i det demokratiserade samhället. SUK har öppnat web-siten www.uygurie.com där det talas om uigurerernas problem och dess folks historia. Man har även gett ut en tidskrift med namnet "Gherip shamilne" (västanvinden). I tidskriften redogörs för det svenska samhällets demokratiska principer och till exempel dess jordbruksnäring.

SUK är en social och politisk organisation med för närvarande över 100 medlemmar. SUK är medlem i World Uygur Congress (WUC) och följer dess regler. WUC är en internationell organisation som representerar det uiguriska folkets gemensamma intressen såväl i Öst-Turkestan som i andra länder och verkar

för demokrati, mänskliga rättigheter och religionsfrihet för det uiguriska folket. Man förordar fredliga, icke-våldsmetoder för att genomföra politiska målsättningar.

För den svenska regeringen söker SUK förklara sin fredliga opposition mot den kinesiska ockupationen av Öst-Turkestan. Därvid hävdar man en ovillkorlig tillämpning och acceptans av mänskliga rättigheter så som det framlagts i Förenta Nationernas "Deklaration om mänskliga rättigheterna" och en bestämd tillämpning av demokratisk pluralism med förkastande av totalitarism, intolerans och terrorism som medel i den politiska kampen. SUK strävar efter att få internationellt beskydd som en sund social politisk organisation genom samarbete med krafter som verkar för samhällets bästa.

SUK:s regler om medlemskap gör det öppet för alla som är intresserade av det uiguriska folkets problem och som vill gagna världsfreden att bli medlemmar. Val till förtroendeposter förrättas vartannat år. SUK-medlemmar kan bara omväljas två gånger.

SUK:s grundare Kurash Sultan drabbades den 29 oktober 2006 av en hjärtattack. SUK:s genomförda val efter hans bortgång har lett till nya aktiviteter som främjar SUK:s syften. Nu finns också en fungerande lokal att tillgå.

Abdushukur Mohammed

Ordförande för SUK